

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Publieksgeschiedenis

Nobel, A.

Publication date

2014

Document Version

Final published version

Published in

Transparant

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Nobel, A. (2014). Publieksgeschiedenis. *Transparant*, 25(4), 21.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

wetenschap

Publieksgeschiedenis

Arjan Nobel

Of er nog vragen waren? Helemaal achterin schoot een vinger omhoog. Hij stak direct van wal. "Waarom hier in wroeten?" Een aantal jaar geleden stond er ook al in de krant dat Maarten Luther de 95 stellingen niet had aangeglagen. En nu bleek dat die beroemde laatste woorden – *mon Dieu, mon Dieu, ayez pitié de moi et de ce pauvre peuple* – misschien nooit hebben geklonken. Dat De Zwijger wellicht zweeg. "Waarom zouden we dit eigenlijk moeten weten?"

Op uitnodiging van de Erdee Media Groep (EMG) verzorgde de VCH vijf lezingen op de gezinsbeurs Wegwijs. Vijf wetenschappers over vijf verschillende thema's. Onderwerpen als *Willem I en het terrorisme of 200 jaar Nederlands Bijbelgenootschap*, uitgelegd aan een breed publiek. Daar stond ik dan, met de laatste woorden van Willem van Oranje. Waren die nu feit, of toch fictie?

Het antwoord – dat we de geschiedenis ook in dit opzicht recht moeten doen en dat de betekenis van Willem van Oranje, indien hij de woorden niet heeft gesproken, er echt niet minder van wordt – leek de vragensteller niet echt te bevredigen. Dat kon dan wel zo zijn, maar waarom waren wetenschappers toch altijd bezig met het omverschoppen van heilige huisjes? Welk doel zat daar achter?

Dit jaar bestaat de VCH 25 jaar. Ooit begonnen met hooggestemde idealen, vastgelegd in een *Program van Uitgangspunten*. Waardeloos? Zeker niet. Maar misschien wel te veel gericht op het wetenschappelijke publiek. De vraag tijdens de Wegwijsbeurs zette mij aan het denken. Juist hier ligt een blijvende opdracht voor de VCH. Wetenschap toegankelijk maken voor een breed publiek. Vrij van mythes en vooronderstellingen. Laten zien dat er een verschil bestaat tussen beeldvorming en werkelijkheid. Na afloop van de lezing kwam er een aandachtige luisteraar naar mij toe. Of Willem van Oranje die laatste woorden had gesproken? Hij achtte het zeker niet onmogelijk. Echter, in de huidige vorm vond hij ze wel erg "gepolijst". Maar of ik wist dat er door een geschiedschrijver ook werd gerept over een mislukte moordaanslag op de prins in Zeeland? Dat wist ik niet. Er ontstond een geanimeerd gesprek. Toen onze wegen scheidden, kreeg ik een ferme handdruk. "Ik ben abonnee van *Transparant*", riep mijn gesprekspartner nog. En weg was hij. Inderdaad, dat maakt publieksgeschiedenis nu zo leuk.

Arjan Nobel is als docent verbonden aan de Universiteit van Amsterdam. Hij is voorzitter van de Vereniging van Christen-Historici.

